

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

נח.

למדורה. שמוקפת קדירות והאש באמצע. אף כאן המפה והלהט באמצע והקערות סביב: **כל שאין סהסיה כו'.** דלמרינן צפסחיס (דף ק"ג.) ארכלין תחת המטה אפי' מנאפין בכלי גדול רוח רעה שורה עליהן: דרך לנעול מנעלין צימות החמה וסגדלים צימות הגשמים בשביל הטיט: **אלא סגדלים**

גליון הש"ס

בפרא הבוטו קירבא. עיין אלה רבה א"ח סימן תקפ"א ס"ק ע"ו.

הגהות הב"ח

(א) גבי דרב טובי בר ממנה תפשיה אחא אביי ל"ל ומינה בדיקיה מתקן: (ב) שם אית לכו חימה א"ל אין אית לכו כמתקי א"ל אין: (ג) שם בלא סהסיה ובלא ראה אמתיה: (ד) תוס' ד"ק מנין מתעלה משום דקא סבר טומאה רצוצה דוקעת ויעלה:

מוסף רש"י

כל שאין תחתיה אלא סגדלין בימות החמה כו'. על גבול הים שמתם שם, כשהוא נא לשכב ולשון חוק מנעלו ונתמן תחת מטהו, ככל לתת תחתיה דברים אחרים גבולי הוא לו, שמנגיל בני הים לשם (סוכה כא:). שני בתים, היו כו' (ש"ב פד:). ג. שופרית. היטוריה תלמי וקיוני עור פניו (ב"מ פד: וע"י ע"י כחובות יו').

מוסף תוספות

א. ואמאי מסיים מערתא דבני נח. רמזין. וכל שהיה קודם היבוב קודם תורה בין של עובדי כוכבים בין של ישראל קרי ליה קבר בני נח. רש"י טור נד. ב. ובפ"ק דמ"ק (ה). אמרין דאין מטייבם על דבר שאינו מטמא באהל. מוס' טור נד.

מציין מערתא. משום (ו) דקצר סתום טומאה צוקעת ועולה דלמנר צנמה דוכתי וא"ת והא אין קצרי עובדי כוכבים מטמאים צנמה דאין קריין אדם^א ואפילו רצנן דפליגי אר' שמעון (בימות ספ.) ואמרי דמטמאים צנמה מ"מ צקצר שלפני הדיבור לא מרצה לה צנמיר (דף נד.) אלא לענין נגיעה^ב או צקצר לרצות קצר שלפני הדיבור ומקרא דכתיב גבי נגיעה מרצי לה התם יש לומר דלצנרה נקרא אדם דכתיב האדם הגדול וכן אדם הראשון ולהכי אין למעטס מקרא דאדם ויע' מוס' יצמות סא.

למדורה וקדרות מקיפות אותה מטה של תלמידי חכמים כיצד כל שאין תחתיה אלא סגדלין בימות החמה ומנעלין בימות הגשמים וישל עם הארץ דומה לאוצר בלוס: ר' בנאה הוה קא מציין מערתא כי מוא למערתא דאברהם אישכחיה לאליעזר עבד אברהם דקאי קמי בבא א"ל מאי קא עביד אברהם א"ל גאני בכנפה דשרה וקא מעיינא ליה ברישיה א"ל זיל אימא ליה בנאה קאי אבבא א"ל ליעול מידע ידע דיצר בהאי עלמא ליבא עייל עיין ונפק כי מוא למערתא דאדם הראשון יצתה בת קול ואמרה נסתכלת בדמות דיוקני בדיוקני עצמה אל תסתכל הא בעינא לציוני מערתא כמדת החיצונה כך מדת הפנימית ולמ"ד^ו שני בתים זו למעלה מזו כמדת עליונה כך מדת התחתונה א"ר בנאה נסתכלתי בשני עקיביו ודומים לשני גלגלי חמה הכל בפני שרה כקוף בפני אדם שרה בפני חוה כקוף בפני אדם חוה בפני אדם כקוף בפני אדם שכינה כקוף בפני אדם^ז שופריה דרב כנאה^ח (מעין שופריה דרב שופריה דרב) מעין שופריה דרבי אבהו שופריה דר' אבהו מעין שופריה דיעקב אבינו שופריה דיעקב אבינו מעין שופריה דאדם הראשון ההוא אמגושא דהוה חטיט שכבי כי מוא אמערתא דרב טובי בר מתנה תפשיה^ט בדיקניה אתא אביי א"ל במטותא מינך שבקיה לשנה אחריתי הדר אתא תפשיה בדיקניה אתא אביי לא שבקיה עד דאייתי מספרא וגויא לדיקניה ההוא דאמר להו חביתא דעפרא אחד בראי חביתא דגרמי אחד בראי חביתא^י דאודרא אחד בראי לא הוה ידעי מאי קאמר להו אתו לקמיה דרבי בנאה אמר להו אית לבו ארעא אמרו ליה אין אית לבו חיותא^{יא} אין אית לבו בסתרין אין אי הכי הכי קאמר לבו ההוא גברא דשמעה לדביתהו דקא אמרה לברתה אמאי לא צניעת באיסורא הך איתתא עשרה בני אית לה וליית לי מאבוך אלא חד כי שכבי אמר להו כל נכסי אחד ברא לא ידעי להי מנייהו אתו לקמיה דרבי בנאה אמר להו זילו^{יב} חבוטו קברא דאבוכון עד דקאי ומגלי לבו להי מנייכו שבקא אולו כולהו ההוא דבריה הוה לא אמר להו כולהו נכסי דהאי אולו אכלו קורצא בי מלכא אמרי איכא גברא חד ביהודאי ודקא מפיך ממונא מאנשי בלא סהדי ובלא^{יג} מידי אתיוהו חבשוהו אולא דביתהו אמרה להו עברא חד הוה לי פסקו לרישיה ופשטו למשכיה ואכלו בישוריה וקא מלו ביה מיא ומשקו ביה לחברייא ולא קא יהבי לי דמי ולא אגריה לא ידעי מאי קא אמרה להו אמרי ניתו לחבימא דיהודאי ולימא קרויהו לר' בנאה אמר להו זרנוקא אמרה לבו אמרי הוואיל וחכים כולי האי ליתב אבבא ונידון דינא הוא דהוה כתיב באבולא כל דיין דמתקרי לדין לא שמיה דיין אמר להו אלא מעתה אתא איניש מעלמא

למדורה. שישבין סביבה קדרות כך מניח גלוי כמא ומכאן ומקף קערות סביב המפה: כל שאין תחתיה אלא סגדלין בימות החמה. לפי שבמות החמה שאין טיט נעלין מנעלין ומשמרין הסגדלין עד לימות הגשמים ואזין סגדלין יהיו מונחין תחתיהן בימות החמה ולא יותר. וכן בימות הגשמים [משמרין] המנעלים לפי שאסור להניח אוכלין ומשקין וכלים אחרים תחת המטה מפני שרוח רעה שורה עליהן: ושל ע"ה. שאינו מקפיד מניח הכל תחת מטהו ורומה לאוצר בלוס באוצר המכלי שמינין בו רוב מינין: הוה מציין מערתא (אחא) היה נכנס במערה ומדד ארבה ורחבה וכמה מקום תפיסת הכוכין שבתוכה והיה יוצא חוץ על גבה מן הפתח ומכיון באיזה מקום מונחין הקברים בתוכה ומציין אותה מקום שלא יכנסו שם הכנים ויבטלו טהרות מפני שבתוכה בוקעת ועולה ושאר מקום המערה שלא היו הקברים נכנדה מותר לעבור על גבה: ידעו בהאי עלמא ליכא. יאנו צריך להניח מפני שרה שלא יכנסו: בדמות דיוקני. שדמותו של אברהם כדמות אדם הראשון: בדיקני עצמה. של אדם הראשון. אל תסתכל שבאדם בצלם של מעלה: א"ר בנאה הוא בעינא ליכנס למערה שלו שבביל לציין: אמרה לו בת קול אין את צריך כמדת החיצונה שבתוכה מונח בה כך מדת הפנימית של אדם לפי שאברהם האדם הגדול כאדם הראשון. ולמ"ד דמערות המכפלה שהיתה כפולה בית ועליה היו הכי קאמרו לר' בנאה כמדת העליונה ששם אברהם כך מדת התחתונה ששם אדם הראשון: דאדורי. דבר העשוי ממוכן צמר שגוררין מן הבגדים: בסתרי. כרים וכסתות ומצעות עשויין מאורדין: באיסורא. דנות: אולא דביתהו לבי מלכא אמרה להו עברא הוי לי וכי: אמר להו זרנוקא. עברא היינו בהמה ששחטו אותה ופסקו ראהש והפשיטו העור שלה ועשו ממנו נוד לשאוב בו מים מן הבור: הוואיל וחכים כולי האי ליתב אבבא. דחצר המלך: באבולא. על גב השער.

החיות. חיות מניין דאדם הראשון וקריין אדם^א ואפילו רצנן דפליגי אר' שמעון (בימות ספ.) ואמרי דמטמאים צנמה מ"מ צקצר שלפני הדיבור לא מרצה לה צנמיר (דף נד.) אלא לענין נגיעה^ב או צקצר לרצות קצר שלפני הדיבור ומקרא דכתיב גבי נגיעה מרצי לה התם יש לומר דלצנרה נקרא אדם דכתיב האדם הגדול וכן אדם הראשון ולהכי אין למעטס מקרא דאדם ויע' מוס' יצמות סא.

החיות. חיות מניין דאדם הראשון וקריין אדם^א ואפילו רצנן דפליגי אר' שמעון (בימות ספ.) ואמרי דמטמאים צנמה מ"מ צקצר שלפני הדיבור לא מרצה לה צנמיר (דף נד.) אלא לענין נגיעה^ב או צקצר לרצות קצר שלפני הדיבור ומקרא דכתיב גבי נגיעה מרצי לה התם יש לומר דלצנרה נקרא אדם דכתיב האדם הגדול וכן אדם הראשון ולהכי אין למעטס מקרא דאדם ויע' מוס' יצמות סא.

החיות. חיות מניין דאדם הראשון וקריין אדם^א ואפילו רצנן דפליגי אר' שמעון (בימות ספ.) ואמרי דמטמאים צנמה מ"מ צקצר שלפני הדיבור לא מרצה לה צנמיר (דף נד.) אלא לענין נגיעה^ב או צקצר לרצות קצר שלפני הדיבור ומקרא דכתיב גבי נגיעה מרצי לה התם יש לומר דלצנרה נקרא אדם דכתיב האדם הגדול וכן אדם הראשון ולהכי אין למעטס מקרא דאדם ויע' מוס' יצמות סא.

החיות. חיות מניין דאדם הראשון וקריין אדם^א ואפילו רצנן דפליגי אר' שמעון (בימות ספ.) ואמרי דמטמאים צנמה מ"מ צקצר שלפני הדיבור לא מרצה לה צנמיר (דף נד.) אלא לענין נגיעה^ב או צקצר לרצות קצר שלפני הדיבור ומקרא דכתיב גבי נגיעה מרצי לה התם יש לומר דלצנרה נקרא אדם דכתיב האדם הגדול וכן אדם הראשון ולהכי אין למעטס מקרא דאדם ויע' מוס' יצמות סא.